

Communique Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira

Put ka odgovornosti: od provedbe mira do euro-atlantskih integracija

Sažetak

Politički direktori Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira (PIC) suglasili su se na svojoj sjednici u Sarajevu, održanoj 22. i 23. lipnja 2006. godine, da je u interesu svih da Bosna i Hercegovina preuzme punu odgovornost za vlastite poslove. U tom cilju, Ured visokog predstavnika se zatvara 30. lipnja 2007. godine. Pripreme za zatvaranje Ureda počinju odmah. Upravni odbor se suglasio da početkom 2007. godine potvrdi svoju odluku o zatvaranju OHR-a, pri čemu će uzeti u obzir ukupnu situaciju u BiH i regiji. Upravni odbor će potom od Vijeća sigurnosti UN-a tražiti odobrenje za zatvaranje OHR-a.

Upravni odbor je izrazio mišljenje da se priroda angažmana međunarodne zajednice u BiH morala promijeniti s prelaskom BiH iz faze provedbe mira u fazu euro-atlantskih integracija.

Obzirom da se priroda angažmana međunarodne zajednice u BiH mijenja, predstojeći izbori imaju poseban značaj. Političari koji budu izabrani 1. listopada bit će odgovorni za osiguranje učinkovitog rada organa vlasti u interesu svih građana Bosne i Hercegovine.

Upravni odbor je informiran o namjerama Europske unije da pojača svoj angažman u kontekstu zatvaranja OHR-a. Odbor je izrazio mišljenje da će osnaženi Ured posebnog predstavnika Europske unije imati važan udio u sveobuhvatnom angažmanu Europske unije nakon zatvaranja OHR-a. Upravni odbor očekuje kontinuiranu razmjenu informacija u svezi sa odgovarajućim procesom planiranja.

Međunarodna zajednica ostat će potpuno angažirana, uz značajniji angažman Europske unije i daljnje prisustvo EUFOR-a, Policijske misije EU, NATO-a i drugih međunarodnih organizacija.

Upravni odbor je istaknuo da ni prije, ni poslije 30. lipnja 2007. godine neće tolerirati bilo kakve pokušaje usmjerene na ugrožavanje Daytonskog mirovnog sporazuma. Politički direktori su još jednom potvrdili da je Bosna i Hercegovina (BiH) priznata suverena država, čiji je teritorijalni integritet garantiran Daytonskim mirovnim sporazumom.

Upravni odbor je dao svesrdnu potporu nastojanjima Vlade BiH da okonča pregovore o potpisivanju Sporazuma o stabiliziranju i pridruživanju (SSP) do kraja 2006. godine. Upravni odbor je ponovno naglasio potrebu ispunjavanja uvjet kako bi se pregovori o potpisivanju SSP -a s Europskom unijom okončali i kako bi se BiH ohrabrila da brže krene putem prema Europi.

Inicijative za poboljšanje dobrobiti bosanskohercegovačkih građana, koje je moguće poduzeti prije izbora, obuhvataju donošenje Zakona o visokom obrazovanju, Zakona o obligacijama i Zakona o lijekovima, kao i promoviranje centralizacije funkcije supervizije banaka. Bosanskohercegovački organi moraju, također, hitno riješiti spor oko raspodjele prihoda.

Nadalje, bosanskohercegovački političari moraju postići sporazum o reformiranoj policiji u sukladnosti s tri načela Europske unije u okviru Direkcije za reformu policije. Upravni odbor je zasebno konstatirao da je Direkcija za reformu policije legitimno, tehničko tijelo koje je osnovano da bi izradilo plan provedbe u sukladnosti sa Političkim sporazumom kojeg su 5. listopada prošle godine usvojili svi parlamenti u BiH, uključivši i Narodnu skupštinu Republike Srpske. Bosanskohercegovački političari moraju, također, završiti reformu javnog radio i televizijskog sustava (PBS). To su obveze koje se moraju ispoštovati, a ujedno i preduvjeti za okončanje pregovora o potpisivanju SSP -a.

Upravni odbor je, također, još jednom istaknuo potrebu za ostvarivanjem potpune suradnje s Haaškim tribunalom, što je također jedan od preduvjeta za okončanje pregovora o potpisivanju Sporazuma o stabiliziranju i pridruživanju

s Europskom unijom.

Upravni odbor je napomenuo da Predsjedništvo BiH još uvijek nije postiglo sporazum o razini nacionalne zastupljenosti u sastavu oružanih snaga, kao ni o strukturi snaga i njihovom stacioniranju. Upravni odbor je izrazio nadu da će odluka, koja će biti u skladnosti sa zakonom i kriterijima spremnosti jedinstvene vojne sile po NATO-ovim standardima, biti donesena do 1. srpnja.

Bosanskohercegovački političari moraju ustavnu reformu tretirati kao prioritarno pitanje kako bi izgradili održivu demokraciju.

Communique Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira

Politički direktori Upravnog Odbora Vijeća za provedbu mira su se 22. i 23. lipnja 2006. godine sastali u Sarajevu s predstavnicima organa vlasti Bosne i Hercegovine.

Upravni odbor je potcrtao da ni prije ni poslije 30. lipnja 2007. godine neće tolerirati pokušaje da se ugrozi Daytonski mirovni sporazum. Politički direktori su još jednom potvrdili da je Bosna i Hercegovina priznata suverena država, čiji je teritorijalni integritet garantiran Daytonskim mirovnim sporazumom.

Ova činjenica se neće mijenjati bez obzira na obujam i prirodu angažmana međunarodne zajednice u BiH, a međunarodna zajednica će nastaviti da štiti i unapređuje napredak postignut tijekom provedbe Daytonskog sporazuma.

Politički direktori su se suglasili da je u interesu svih da Bosna i Hercegovina preuzme potpunu odgovornost za vlastite poslove. U tom cilju, OHR će odmah otpočeti pripreme za zatvaranje koje je planirano 30. lipnja 2007. godine. Upravni odbor se suglasio da će još jednom razmotriti i početkom 2007. godine potvrditi odluku o zatvaranju OHR-a uzimajući pri tom u obzir ukupnu situaciju u BiH i regiji.

Ova odluka odražava napredak koji je Bosna i Hercegovina ostvarila od potpisivanja Daytonskog mirovnog sporazuma i predstavlja šansu za BiH.

Upravni odbor je izrazio mišljenje da se priroda angažmana međunarodne zajednice u BiH morala promijeniti s prelaskom BiH iz faze provedbe mira u fazu euro-atlantskih integracija.

U međuvremenu, Upravni odbor je konstatirao da će angažman međunarodne zajednice u BiH i dalje biti značajan:

- U načelu, EU je odlučila da pojača svoje prisustvo u BiH u kontekstu zatvaranja OHR-a. Upravni odbor je pozdravio ovu odluku i izrazio stav da to znači da bi Ured posebnog predstavnika EU mogao imati ulogu koordinatora aktivnosti međunarodne zajednice i angažirati se, zajedno sa bosanskohercegovačkim organima vlasti, na brojnim pitanjima, uključivši i održavanje mira i stabilnosti, te pružanje pomoći u odvijanju procesa reformi, uključivši ustavnu reformu.
- EUFOR će ostati u BiH u 2007. godini i dalje dok to bude potrebno. Stalno prisustvo EUFOR-a je izraz opredijeljenosti da se spriječi povratak na sukobe i da se održi sigurno okruženje u BiH.
- Policijska misija EU će nastaviti pružati potporu aktivnostima na uspostavi održivih, profesionalnih i multietničkih policijskih snaga u BiH.
- NATO će nastaviti pomagati BiH da ispuní uvjete za članstvo u Programu «Partnerstvo za mir» i, u konačnici, za članstvo u NATO savezu.
- UN, Svjetska banka, MMF, OSCE, Vijeće Europe, kao i veliki broj bilateralnih donatora će i dalje biti aktivni u BiH.

Upravni odbor je konstatirao napredak koji je do danas postignut u pregovorima oko Sporazuma o stabiliziranju i pridruživanju. Nakon potpisivanja ovog Sporazuma, BiH će ući u novu fazu. Planirano je da se to desi do kraja 2006. godine, a to se može ispuniti samo ako bosanskohercegovački organi vlasti i dalje budu angažirani u procesu reformi.

Obzirom da se priroda angažmana međunarodne zajednice u BiH mijenja, predstojeći izbori imaju poseban značaj. Političari koji budu izabrani 1. listopada bit će odgovorni za osiguranje učinkovitog rada organa vlasti u interesu svih građana Bosne i Hercegovine.

Upravni odbor je konstatirao da je visoki predstavnik u svom obraćanju Paralementu 24. svibnja definirao kriterije na osnovi kojih se može procijeniti uspjeh političkih stranaka i političara. Oblasti u kojima stranke mogu i trebaju postići napredak prije 1. listopada obuhvataju:

- Zakon o visokom obrazovanju kojim će se harmonizirati standardi na predavanjima i ispitima na svim sveučilištima u BiH, što je jedan od uvjeta bolonjskog procesa.
- Izraditi zakone o usmjerenom i predškolskom obrazovanju, te agenciji koja će ustvrditi standarde za osnovno i srednje obrazovanje, i uputiti ih Parlamentu.
- Zakon o obligacijama, kojim će se modernizirati privredno zakonodavstvo i na taj način ohrabriti ulaganja u BiH i pomoći otvaranje novih radnih mjesta.
- Zakon o lijekovima, kojim će se stvoriti uvjeti da lijekovi koji su dostupni u BiH budu propisno kontrolirani u pogledu kvalitete i konkurentne cijene.
- Centralizacija sustava supervizije banaka koja će dodatno poboljšati učinkovitost sustava.
- Ostvarivanje napretka u radu Direkcije za reformu policije koja priprema plan provedbe reforme policije u skladu sa tri načela Europskog povjerenstva za reformu policije, tj. i) nema političkog uplitanja u operativni rad policije; ii) sve zakonodavne i proračunske nadležnosti za sva pitanja koja se tiču policije moraju se nalaziti na državnoj razini, iii) funkcionalne lokalne policijske oblasti moraju se utvrditi na osnovi tehničkih kriterija za rad policije, pri čemu se operativna komanda vrši na lokalnoj razini.
- Okončanje reforme PBS-a kako bi se građanima osigurala visoka kvaliteta programa koji će odražavati specifično nasljeđe ove zemlje.

Upravni odbor je izrazio svoje razočaranje zbog činjenice da Parlamentarna skupština nije usvojila mandmane na Ustav nakon dugotrajnih i konstruktivnih razgovora koji su vođeni tijekom prošle godine. Jasno je da Bosna i Hercegovina mora reorganizirati svoje strukture kako bi dobila učinkovitije organe vlasti i pripremila ih za ispunjavanje uvjeta koje postavlja integracija u europske strukture. Također je jasno da bosanskohercegovački političari moraju ustavnu reformu tretirati kao prioritetno pitanje kako bi izgradili održivu demokraciju i efikasnim učinili institucije vlasti i parlamentarne institucije. U tim nastojanjima međunarodna zajednica će im i dalje pružati pomoć.

Upravni odbor je konstatirao da je Direkcija za reformu policije legitimno, tehničko tijelo, koje je osnovano u cilju izrade plana provedbe u sukladnosti s Političkim sporazumom, koji su usvojili svi parlamenti u BiH, uključivši Narodnu skupštinu Republike Srpske, 5. listopada prošle godine. To su obveze koje se moraju ispoštovati.

Upravni odbor je izrazio svoju zabrinutost zbog usporavanja tempa ekonomskih reformi i neodrživog stupnja potrošnje javnih sredstava. Entiteti i druge niže razine vlasti se zadužuju na račun budućih prihoda i preuzimaju obveze koje nisu u stanju ispoštovati.

Upravni odbor je apelirao na organe vlasti BiH da finaliziraju Zakon o državnom fiskalnom vijeću i što prije ga upute na Parlament. Upravni odbor je pozvao Vladu Republike Srpske da odmah povuče kaznenu prijavu protiv predsjedavajućeg i direktora Upravnog Odbora Uprave za neizravno oporezivanje.

Upravni odbor je istaknuo da bi organi vlasti BiH trebali hitno riješiti spor o raspodjeli prihoda. To je od ključne važnosti da bi se osiguralo puno funkcioniranje vlasti i institucija na nižoj razini, i da bi se iskazala sposobnost ministara financija u BiH da surađuju i donose teške odluke.

Upravni odbor je konstatirao da napredak postignut u ujedinjenju Mostara dvije godine nakon uvođenja Statuta Grada nije zadovoljavajući. Nakon intervencije visokog predstavnika krajem svibnja, Gradsko vijeće je usvojilo proračun za 2006. godinu i poduzelo korake ka zaokruživanju gradske uprave i ujedinjenju nacionalno podijeljenih poduzeća koja pružaju javne usluge. No, glavne stranke u Skupštini Grada Mostara još uvijek nisu pokazale dovoljnu političku volju da u potpunosti provedu ujedinjenje gradske uprave. Politički direktori su pozdravili ulogu koju je visoki predstavnik do sad imao i podržali poduzimanje odlučnih mjera, ako su one potrebne, da se taj proces pokrene.

Upravni odbor je pozdravio izravne razgovore između Vijeća ministara i Distrikta Brčko koji su u tijeku, a čiji je drugi krug održan 20. i 21. lipnja, u organizaciji Vlade SAD uz pomoć OHR-a i supervizora. Upravni odbor apelira na strane, osobito Vijeće ministara, da se intenzivno angažiraju na rješavanju otvorenih pitanja kako bi se ojačao odnos između Distrikta Brčko i države. Odluka Upravnog odbora o zatvaranju OHR-a čini još hitnijom potrebu za nalaženjem rješenja.

Upravni odbor je konstatirao stalni napredak u provedbi obrambene i obavještajne reforme, te se pohvalno izrazio o naporima organa vlasti BiH da situaciju u zemlji usklade sa euro-atlantskim standardima.

Upravni odbor je konstatirao da se Predsjedništvo BiH još uvijek nije suglasilo glede razine nacionalne zastupljenosti u sastavu oružanih snaga, kao ni glede struktura snaga i njihovog stacioniranja. Upravni odbor je izrazio nadu da će odluka, koja će biti u sukladnosti sa zakonom i kriterijima spremnosti jedinstvenih vojnih snaga po NATO-ovim standardima, biti donesena do 1. srpnja.

Upravni odbor je, također, apelirao na organe vlasti Federacije BiH da preuzmu odgovornost za pitanja imovine bivšeg Federalnog ministarstva obrane u sukladnosti sa zakonom. Propust da se to uradi u bliskoj budućnosti imat će negativan utjecaj na provedbu reforme obrane u ovoj oblasti.

Upravni odbor je pozvao organe vlasti BiH da se aktivno angažiraju u procesu reforme javne uprave. Ovo je ključni element u racionaliziranju administrativnih struktura kako bi državna služba bolje služila građanima. Ured koordinatora reforme javne uprave finalizira državnu strategiju i akcijski plan za državu, entitete i Distrikt Brčko, u kome će biti navedeni koraci koji su potrebni da bi se osigurao brz i opipljiv napredak na ovom polju. Upravni odbor je apelirao na organe države, entiteta i Brčkog da usvoje državnu strategiju i otpočnu s provedbom akcijskog plana čim je prije moguće.

Upravni odbor je ponovno istaknuo potrebu za punom suradnjom s Međunarodnim kaznenim sudom za bivšu Jugoslaviju. To ostaje bitan uvjet za euro-atlantsku integraciju. Upravni odbor je izrazio žaljenje da u 2006. godini nije postignut dovoljan napredak, i apelirao je na organe BiH, osobito one u Republici Srpskoj, da ispune svoje obveze i poduzmu mjere da bi se osiguralo da se preostali optuženici, a posebno Karadžić i Mladić, nađu u Haagu bez daljnjeg odlaganja.

Upravni odbor je apelirao na organe vlasti BiH da se disciplinirano i učinkovito pozabave ključnim reformama u oblasti vladavine prava, uključivši stalnu potporu jakom i neovisnom pravosuđu i radu Visokog sudskeg i tužilačkog vijeća, te provedbu Državnog akcijskog plana protiv organiziranog kriminala i korupcije.

Upravni odbor je, također, apelirao na bosanskohercegovačke organe vlasti da provedu nedavno usvojeni zakon o državnom ombudsmanu.

Upravni odbor je, nadalje, podsjetio na to da je od ključne važnosti da BiH i oba entiteta poštuju odluke Doma za ljudska prava, uključivši slučaj Palić i slučaj nestalih lica srpske nacionalnosti u Sarajevu, sukladno Daytonskom mirovnom sporazumu i drugim međunarodnim obvezama.

Upravni odbor je istaknuo potrebu da se na državnoj razini preuzme odgovornost za bolji zakonski okvir u oblasti obrazovanja u sukladnosti s međunarodnim obvezama iz Evropskog partnerstva i članstva u Vijeću Europe. Osim toga, Vlada i Parlament moraju se hitno pozabaviti zakonima o srednjem stručnom obrazovanju i obuci, agenciji za osnovno i srednje obrazovanje, te predškolskim obrazovanjem. Organi vlasti BiH moraju se ozbiljno postaviti prema pitanju segregacije i standarda u školama kako bi se izgradio održiv obrazovni sustav za mlade Bosne i Hercegovine.

Sljedeći sastanak Vijeća za provedbu mira održaće se u Sarajevu 19. i 20. listopada 2006. godine.